

Morten Jørgensen
Produktionschef
Europa

Ann Laura Luunbjerg
Direktør
Jensen Seeds

Ingen tolerance for gadekryds i hybridspinat

Efter et tørkeår i 2018 med lave udbytter ser indeværende sæson meget bedre ud. Det danske vejr har i år været gunstigt for spinat, og avlerne høster væsentligt bedre udbytter end sidste år. Det danske areal med hybridspinat til frø er vokset til omkring 12.000 ha, og kvalitetskravene i hele produktionskæden er fortsat på et højt niveau

2018 var en vækstsæson, der står klar i erindringen. Den vil blive husket for den værste tørke i over 100 år. Det ekstremt tørre vejr resulterede i, at vi generelt høstede lave spinatudbytter. Det har haft den konsekvens, at vores kunder bogstaveligt talt har støvsuget deres lagre, hvilket har bevirket, at vi har et rekordstort udlæg af hybrid spinat til sæsonen 2019.

Vi har set en fremgang i arealet på ca. 15 pct. i forhold til 2018, og det har både resulteret i udvidelser ved eksisterende avlere og samarbejde med nye avlere.

200 sorter af spinat

Spinat foretrækker en god, dybmuldet sandblandet lerjord med høj reaktionstal. Spinat trives bedst i de kystnære og nedbørsfattige egne. Det er normalt her, vi ser det bedste og mest stabile udbytte. Vi har i områder som Syd- og Østjylland haft gode resultater de senere år, så vi har derfor valgt primært at øge vores produktion i disse egne.

Grundet den stigende efterspørgsel på spinatfrø og det faktum, at vi i år arbejder med ca. 200 forskellige sorter af hybrid spinat, er arealet i udlandet også vokset.

Vi har været aktive i Tyskland i flere år og har gennem tiden opbygget et godt samarbejde med en del avlere, så her har vi også valgt at øge arealet med hybrid spinat.

En god grund til at producere hybridfrø er, at planterne opnår resistens mod spinatskimmel, så man undgår at anvende svampemidler i konsumvaren. Jensen Seeds arbejder i år med at producere hybridspinat, der er resistent mod 18 racer af spinatskimmel.

Kvalitet, kvalitet, kvalitet...

For vores kunder er kvaliteten essentiel, og de forventer den højst mulige kvalitet på samtlige partier. Vi har en pligt til at levere på alle parametre, såsom stamfrø, lugning, rådgivning, rensning, tørring og levering. Kvalitet er for os en naturlig del af alle aspekterne i arbejdet med havefrø. Når det er sagt, så ved vi også, hvor stor en rolle vejret spiller i enkelte år, og hvilken indflydelse det kan have på udbytte og kvalitet i forskellige områder.

Utroskab og gadekryds er forbudt i hybridspinat

Produktion af hybridspinat går i korte træk ud på, at en krydsning mellem en hanlinje og en hunlinje med hver deres egenskaber skal producere den efterspurgte hybrid. Og for at sikre den rette kvalitet, er det meget vigtigt, at hunlinjen kun modtager pollen fra de hanplanter, der står i hanbedene i marken. Der må absolut ikke ske fejkrydsninger fra uønskede planter af en anden slags eller sort af spinat, som er kommet med i marken af forskellige årsager eller planter, der kan krydsbestøve med vinden fra længere distancer.

Vores kunders forældre arbejder med mange forskellige sorter og har et højt niveau af professionalisme, men selv den mindste mængde pollen kan være nok til at medføre, at vi finder afvigende planter i vores avleres marker.

En stor mængde af det stamfrø, vi sår i spinatmarkerne, bliver produceret i drivhuse i Holland, hvor forældre og landmænd besøger flere drivhuse med forskellige sorter. Her kan pollen overføres med tøj, maskiner eller sågar mobiltelefoner, og det kan bevirke, at vi finder afvigere i vores marker her i Danmark.

En afviger i hunbedet kan lave store ulykker, hvis den ikke bliver fjernet i tide. En plante som denne skal ned i en pose og destrueres uden for marken

Det bruges spinatfrøet til

- ✓ I en frømark af hybridspinat anvendes ca. fem kg frø pr. ha til 200.000 hunplanter og 60.000 hanplanter
- ✓ I en mark til industrispinat bruger man ca. 40 kg frø til tre mio. planter pr. ha. Spinaten høstes inden den går i stok og anvendes blandt andet til de spinatkugler, der ligger i frysedisken
- ✓ I en mark til babyleaf går der 120-150 kg frø til de 10-13 mio. spinatplanter, der bliver høstet efter 6-7 uger til friskmarkedet
- ✓ Hvis der er fejkrydsninger i frøvaren, kan det betyde fejl i form, farve eller størrelsen på spinaten og dermed en ringere værdi i næste generation

Hunplante af spinat der er godt bestøvet. Frøene sidder sammen i nøgler

En anden årsag til afvigere, som vi desværre også ser, er såmaskiner, der ikke er 100 pct. rengjort, inden de benyttes i en anden avlers mark.

Lugning – hver plante kontrolleres

Netop i forhold til kvaliteten spiller lugningen i marken en væsentlig rolle. For at sikre den høje kvalitet, har vi fra starten af juni og ind i juli 65 personer beskæftiget udelukkende med at gennemgå samtlige marker, hvor vi række op og række ned kigger på hver eneste plante for at sikre, at der ikke forekommer afvigere, som kan være med til at forringe kvaliteten af den genetiske hybriditet.

Spinatmark med bestøverbed til højre og hunplanterne der skal høstes til frø til venstre

Dette store arbejde resulterer ud i, at vores kunder modtager 100 pct. ensartet frø, så når spinatbladet høstes hos slutbrugeren, har man et ensartet produkt, hvor farve, form, størrelse og sygdomsresistens er identisk.

Vidste du...

... at frøgræs er den ideelle forfrugt for spinat? Frøgræsset opbygger organisk stof i jorden og jordstrukturen bliver perfekt for spinat, der trives bedst i muldet jord

Det hele skal med

Indtil nu ser spinatåret 2019 rigtig lovende ud. Avlerne har formået at holde spinaten fri for både ukrudt, sygdomme og insekter, og frøsætningen er mange steder lovende. Når høsten sættes i gang, skal det hele med, for hver et kilo tæller. Derfor har flere avlere anskaffet sig en luftbom til skærebordet, som især kan hjælpe med til at få alt frø ind i maskinen. Det er især vigtigt i de år, hvor spinaten er spildsom ved en våd høst eller ved en lav plante højde. Du kan læse mere om luftbommen i Tidsskrift for Frøavl nr. 4, 2019.

Med en prisstigning på 12,5 pct. til avlerne og med udsigt til en god høst, håber vi alle på en rigtig god høst. 🌱